

Č.j MŠ/0693/2022

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

je zpracováván podle RVP PV, jež vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku, respektuje konkrétní podmínky školy, včetně forem a přístupu práce vzdělávacího programu Začít spolu

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	5
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY	7
3.2 ŽIVOTOSPRÁVA	7
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY.....	8
3.4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	10
3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	10
3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	11
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ (ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ).....	12
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	13
4.1 VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY A TŘÍD	13
4.2 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ NA TŘÍDÁCH	14
4.3 PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ PASTELKA.....	14
4.4 ADAPTAČNÍ PROCES	14
4.5 NADSTANDARTNÍ AKTIVITY.....	14
4.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	15
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.1 ZÁMĚRY NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	17
5.2 CÍLE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	17
5.3 FORMY A METODY VZDĚLÁVACÍ PRÁCE.....	20
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	24
6.1 FILOSOFIE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY:	36
6.2 DLOUHODOBÝ VZDĚLÁVACÍ CÍL A JEHO ZÁMĚR.....	36
6.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVACÍ PRÁCE.....	37
7. EVULAČNÍ SYSTÉM MŠ	38
7.1 EVALUACE NA ÚROVNI TŘÍD	38
7.2 EVALUACE ŠKOLY NA ÚROVNI ŠKOLY	39
7.4 VÝROČNÍ ZPRÁVA ŠKOLY	42

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa školy	Mateřská škola Pastelka Pardubice – Polabiny Rosická 157
IČ	70944091
Bankovní spojení	185 167 121/0300
Telefon	466400848, 734682453
E-mail	reditelka@pastelka.cz
Adresa internetové stránky	www.pastelka
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	
Název zřizovatele	Magistrát města Pardubice
Součástí školy	Školní jídelna
IZO ředitelství	600 95 649
Vedoucí a hospodářští pracovníci	Ředitelka: Bc. Alena Vavřinová Zástupkyně ředitelky : Renata Hrníčková Hospodářka: Dita Smetánková
Platnost dokumentu:	29. 8. 2022 – 29. 08. 2025
Aktualizováno:	27. 01. 2023

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola PASTELKA byla usnesením Zastupitelstva města Pardubic a prostřednictvím Statutárního města Pardubic zřízena s platností od 1.1.2002 jako příspěvková organizace. Její činnost je vymezena zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, školský zákon a vyhláškou č. 14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním vzdělávání. Příspěvková organizace dále zajišťuje školní stravování podle ustanovení vyhlášky č. 107/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o školním stravování a stravování vlastních zaměstnanců podle ustanovení vyhlášky č.84/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o závodním stravování.

Mateřská škola je samostatným právním subjektem – její součástí je školní jídelna. Pracovnice školní jídelny jsou zaměstnanci mateřské školy.

Budova školy byla postavena jako první mateřská škola na sídlišti v Polabinách I, a to v roce 1964. Dvoupatrová čtyřtřídní mateřská škola je umístěna v okrajové části sídliště a obklopuje ji velká vzrostlá školní zahrada. Přímo v sousedství je základní škola.

Mateřská škola doplňuje přirozenou výchovu v rodině, plně respektuje výchovné zaměření rodiny, její specifika a posiluje její výchovné působení. Respektuje také „Úmluvu o právech dítěte“ s ohledem na své specifické postavení. Pedagogické pracovnice pečují o děti a chrání je před jakýmkoli tělesným či duševním násilím. Program péče o dítě vychází z demokratických principů, opírá se o pedagogické, psychologické a hygienické normy péče o dítě předškolního věku. Zabezpečuje zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte a jeho spokojené prospívání v souladu s jeho přirozeností.

Naše mateřská škola pracuje od roku 2005 v *programu Začít spolu*.

Otázky, které vyvstávaly v průběhu realizace školního programu :

- jsou naše cíle zaměřeny správným směrem
- jsou filozofie, vize, cíle správně nastaveny na aktuální potřebnost společnosti
- dají se výsledky naší práce hodnotit - měřit
- akceptují rodiče pozitivně změnu naší práce, vyhovuje jim to

Proč aktualizace programu školy?

Docházely jsme k úvahám, že stanovené cíle i filozofie našeho směřování v programu školy nepotřebují větších změn, spíše je nutné zaměřit se na systematické zkvalitňování samotné pedagogické práce

- ✓ **program školy má sice naši minulost, nemáme však vzor k porovnávání, učíme se za pochodu**
- ✓ **člověk se také za pochodu v tomto procesu mění, dochází u všech ke změně myšlení, u někoho intenzivněji, u někoho méně dle je ho osobnostních mezí**
- ✓ **práce s programem Začít spolu (SbS), znamená neustálé vzdělávání aktérů, není to jednorázová akce, je to permanentně nastavovaný způsob myšlení**
- ✓ **pokud učitelka nastaví vhodné, inspirativní prostředí, vždy korespondující se znalostí skupiny a jejích možnostmi, budou se děti učit samy**
- ✓ **u programu Začít spolu (SbS) je klíčová spolupráce s rodiči, každý má v tomto procesu svou zodpovědnost**

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání, řízeného požadavky společnosti a navazující na institucionální vzdělávací soustavu podporovanou státem.

Základem změn programu jsou:

- **vyhodnocování práce se zapracováním změn či postupů / dvouletý cyklus /**
  - **stanovení nových možností a priorit na základě nových poznatků a zkušeností**
  - **vytvářet prostředí, které bude podněcovat**
    - aktivnost a spolupráci dětí
    - umožní jim prožitkové učení založené na učení hrou a činnostmi
    - umožní jim učit se navzájem
    - naučí je sebehodnotit se
  - **pracovat s individuální diagnostikou dětí, stanovovat IVP ve spolupráci s rodiči**
  - **volit volnější formy práce mezi pedagogem a dítětem s partnerskými vztahy**
  - **aktivní navázání spolupráce s rodiči, případnou aktivitu zaměřit k práci asistentů**
  - **průběžná práce na vyhodnocování / záznamy, pozorování, portfolia, dotazníky../**
-
- ✓ pravidelné vyhodnocování pedagogického stylu, uplatňovaných forem a metod práce, bude součástí hodnocení pedagogů ředitelem, či zástupce ředitele a nadále povede k individuálnímu sebevzdělávání pedagogů dle profesního rámce kvality – Kompetentního učitele 21. století
  - ✓ cílem je umožnit dětem zažít výchovu a vzdělání s demokratickými principy
  - ✓ Naše cesta k programu je hlavně tvrdá práce na sobě samých, snahy o změnu pedagogického myšlení postupně přenášet do života a práce mateřské školy.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Předškolní vzdělávání na všech úrovních se uskutečňuje v prostorách, které jsou dostatečně velké, vzdušné a dobře větratelné. Veškeré vybavení dětského nábytku je přizpůsobeno dětskému charakteru. Třídy a herny i metodické kabinetů jsou vybavovány moderními a výchovně vzdělávacími i zájmovými pomůckami. Velmi dobře jsou vymezená místa pro dostatečné množství hracích koutků, pomůcek pro rozvíjení, vědění, experimentování, výtvarné a pracovní vyjádření. Vše je dostupné dětem k samostatnému výběru. Ke spokojenému pobytu dětí v nemalé míře přispívá možnost výzdoby prostředí dětskými pracemi. Velkou výhodou je dostatek prostoru pro pohybové využití a sportovní disciplíny.

Informace pro rodiče jsou přehledně umístěné v šatnách a chodbách MŠ, které slouží zároveň k prezentaci výtvarných a pracovních děl dětí.

Mateřskou školu obklopuje rozsáhlá, prosluněná i příjemně stinná zahrada, nabízející svým vybavením dostatečné možnosti k volnému pohybu dětí i organizovaným hrám a činnostem. Pohybové aktivity a individuální rozvoj dětí umožňují průlezky, pérové houpačky, skluzavky, lezecká stěna. Kreativní a dramatické výchově je určeno pískoviště s vybavením a dřevěný domeček. Dopravní výchovu děti provozují na travnaté ploše a cestě určené k jízdě. Vše koresponduje s hygienickými a estetickými normami platných předpisů.

Záměry MŠ:

- Záměrem vedení školy je využít svahy zahradního areálu školy účelně k pohybovým aktivitám – doplněním skluzavek a šplhacích stěn, zaplnit prostor přírodními labyrinty pro environmentální výchovu - investice
- Postupně obnovovat a doplňovat herní prvky na zahradě MŠ
- Vybudovat informační panely při vstupu do MŠ
- Obnovovat a doplňovat hračky a učební pomůcky

3.2. Životospráva

Stravování dětí v mateřské škole se řídí platnými zákony a vyhláškami, závislými na cenách potravin. Jídelničky jsou sestavovány na základě racionální výživy dle stravovacích norem. Jsou pestré a nápadité. Nechybí ani ryby a luštěniny, upravené dle nejrůznějších receptur. Denně je podáván dostatek ovoce a zeleniny v různé podobě. Příprava pokrmů a nápojů se řídí technologickým postupem a hygienickými normami. Pitný režim je dodržován a dětem umožněn po celý den v podobě bylinných, ovocných čajů či vitamínových nápojů, vody. Všechny děti mají svobodný přístup k sebeobsluze pitného režimu. Mezi jídly jsou stanovené intervaly. Ranní svačina je podávána sebeobslužnou formou, dle pocitu hladu a chuti dětí. Ty si svou manuální zručnost a samostatnost zdokonalují vlastní sebeobsluhou při chystání, zdobení jídla a nalévání nápoje. Děti nejsou do jídla nuceny, nýbrž motivovány. Je respektováno přání rodičů a dietní omezení dětí.

V každé šatně je dostupný školní řád, seznamující s pravidly a provozem mateřské školy. Po dohodě rodičů s ředitelkou je možno učinit výjimku ve stravování a přizpůsobit stav aktuální situaci nebo zdravotnímu stavu dítěte

Pobyt venku se uskutečňuje denně, je plánován na dobu 2 hodin dopoledne nebo odpoledne. Přizpůsobuje se kvalitě ovzduší a počasí. Je součástí denního programu. Děti ve velké míře k volnému pohybu venku využívají školní zahradu, která slouží v letních měsících nejen k prodlouženému pobytu, ale i k pohybovým možnostem a odpoledním aktivitám. K prožitkovým podnětům přispívají rovněž vycházky do okolí mateřské školy. Mezi oblíbené patří organizované venkovní sportovní a zábavné aktivity. V případě nepřízně počasí mají děti dostatečný prostor k pohybovému vyžití v prostorách mateřské školy. Aktuální prožitky mohou děti využít v nabídkových činnostech a tak se seberealizovat.

Při pobytu venku upřednostňujeme náhradní oblečení. Děti se tak mohou svobodně pohybovat bez strachu, že by se ušpinily.

Vzdělávací proces v mateřské škole se uskutečňuje ve čtyřech heterogenních třídách a je přizpůsoben individuálním a věkovým potřebám dětí. Velkou výhodou těchto tříd je vzájemné soužití mladších a starších dětí, kdy mladší děti se rychleji zdokonalují tím, že vidí ve starších svůj vzor a napodobují je. Toto uspořádání tříd podporuje kooperativní učení.

Děti se zúčastňují i různých kulturních a společenských akcí, exkurzí a výletů. Tyto jsou přiměřeně plánovány tak, aby děti obohatily, ale zároveň svým množstvím nenarušily svůj hlavní záměr a cíl mateřské školy.

Pro děti předškolního věku je velmi důležitý i odpočinek a spánek. Při odpočinku si děti vyslechnou pohádku nebo příběh a také mohou poslouchat relaxační hudbu. Těm, které mají menší potřebu spánku, je posléze nabídnuta klidnější hra nebo individuální činnost. Děti s vyšší potřebou spánku se nebudí a dává se jim dostatečný prostor k odpočinku.

Záměry MŠ:

- Vést děti ke správnému stravování, které je součástí zdravého životního stylu
- V rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a hry dětí venku

3.3. Psychosociální podmínky

Vycházíme z „Úmluvy o právech dítěte“.

Dětská práva podle úmluvy o právech dítěte, tak, jak jsou uplatňována v MŠ

- Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny).

- Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevování lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neuškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevovat lásku).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí...).
- Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem...)

Rodiče mohou při nástupu svého dítěte do mateřské školy využít postupnou adaptaci. Dle individuální potřeby dítěte a sociální vyzrálosti jej nenásilně začleňují do kolektivu třídy tím, že určitou dobu s ním ve třídě pobývají, seznámí je společně s učitelkou s prostředím, hračkami a kamarády. Učitelka ke každému dítěti přistupuje nenásilně a individuálně, nenutí je. Poskytuje motivačně velké množství podnětů, jejichž náročnost přizpůsobuje věku, tempu, schopnostem a vývojovým možnostem dětského kolektivu. Zohledňuje děti jak nadané i svým vývojem opožděné, dbá, aby náplň činností byla rovnoměrně vyvážená, poutavá a přirozeně prožitková. Učitelka je dětem ve všem nápomocná, ale podporuje samostatnost, zdravé sebevědomí, individuálně děti oceňuje, chválí. Napomáhá každému jedinci začlenit se do společného soužití, učit se nacházet kompromisy, vzájemně si porozumět s ostatními. Nepodporuje nezdravou soutěživost, odstraňuje diskriminační problémy, jako např. sociální problémy, nerovnost dětí a šikanu. Ve třídě panuje vzájemná důvěra, děti mají pocit bezpečí, společně vytvářejí pravidla a podmínky, sloužící k volnosti projevu, zároveň důsledně dbají na jejich dodržování.

Rovněž všichni zaměstnanci jsou povinni vytvářet lepší psychosociální podmínky:

- pocit spokojenosti, bezpečí a pohody
- osobní svobodu a volnost respektovat do určité meze podle podmínek a předem stanovených pravidel
- hodnotit pozitivně, pochvalně, povzbudivě, podporovat slabší sebevědomí, samostatnost u všech dětí, sledovat a včas odstraňovat počátky šikany
- rozvíjet toleranci, citlivost k druhému, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu
- děti mají stejná práva a povinnosti, není tolerováno zvýhodňování a utlačování dětí
- je dána vzájemná důvěra učit se, respektovat druhého, aktivní spoluúčast při činnostech, spolupráce
- děti si samy stanovují pravidla k činnostem, k chování, apod., snaží se je plnit a dodržovat, v opačném případě si samy stanoví hodnocení a závěr z negativního činu nebo výsledku

Záměry MŠ:

- vytvářet pozitivní klima školy

3.4. Organizace vzdělávání

- **Strukturovaný režim dne** - denní rytmus a řád, v šatnách jednotlivých tříd, jsou informace na nástěnkách
- **Příchod dětí a ranní úkol** – cílem je umožnit vstup rodičů do třídy, získávat rodiče ke spolupráci a zájmu o vzdělávání jeho dítěte
- **Volné hry a činnosti v centrech aktivit** – děti mohou plynule navázat hrou, podrobněji se seznamují s tématem, pokračují...
- **Tělovýchovná chvilka** – základem je uvolnění, pohybové činnosti ku prospěchu dětí, motivace na další činnosti...
- **Hygiena, dopolední svačina** – spojeno s hygienou a potřebami dětí – není nutné mít společnou, ale vyhovující potřebám dětí
- **Ranní kruh** – cílem je vzájemné sdílení, seznamování se s tématem, jaké činnosti děti čekají, výběr práce dítětem v daném CA. Tvar kruhu znamená partnerství, stmeluje kolektiv a vede k dodržování stanovených pravidel
- **Činnosti na dané téma v CA** – děti se rozejdou do vybraných CA a plní samostatně úkoly, spolupracují, kooperují. Úkoly v daných centrech umožňují výběr formy práce...
- **Hodnotící kruh** – po ukončení činností se děti sejdou v kruhu, kde mohou zhodnotit, jak se jim v CA pracovalo s vyjádřením pocitů...
- **Pobyt venku** – plánován na 2 hod v příhodném počasí. Venku děti svými činnostmi navazují na téma s využitím přírody a přirozeného pohybu
- **Hygiena, stolování, oběd** – uspokojení biologické potřeby provázané sociální a kulturní zkušeností, vede k sebeobsluze, samostatnosti a dodržování pravidel, hygienickým návyků...
- **Odpolední odpočinek** – potřeba spánku a odpočinku je individuální, navození klidu četbou /relaxační hudbou, děti se sníženou potřebou spánku provozují klidové hry v CA
- **Odpolední hry a činnosti do odchodu dětí domů**

Časové rozvržení denního programu je orientační, umožňuje učitelce pružně reagovat na neplánované situace, náladu dětí, počasí a podobně. Ranní a odpolední pobyt dětí z různých tříd v jedné třídě, tvoří součást životního stylu. Děti se tak blíže seznámí s vrstevníky z celé MŠ. Přispívá to k lepší socializaci dítěte, kdy poznávají pravidla jiných tříd, poznají ostatní zaměstnance, obohacují se o nové poznatky.

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, provozní a školní jídelny. V čele tohoto právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka. Tato jedná ve všech záležitostech jménem školy. Schvaluje organizační strukturu školy, plán práce pracovníků jednotlivých útvarů, rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci, odpovídá za plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření, směřující k zabezpečení činnosti v této oblasti. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politice. Zajišťuje účinné hospodaření se státními a finančními prostředky zřizovatele.

Ředitelka školy **vymezila v organizační struktuře vztahy podřízenosti a nadřízenosti pracovníků školy**. Pracovní povinnosti, pravomoci a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny v Pracovním řádu školy a definovány v jejich náplních práce. Jmenovala zástupkyni ředitelky, které vymezila kompetence v oblasti pedagogické, organizační, v oblasti finančního a materiálního zabezpečení, v oblasti komunikace a vztahů k rodičům. Při vedení zaměstnanců vedení školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, velký důraz klade na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Ředitelka školy vyhodnocuje práci zaměstnanců, provádí kontroly, hospitace, které jsou písemně dokumentovány. Jsou stanovena kritéria osobního hodnocení učitelek.

- **Vnitřní informační systém:**

Většina informací a pokynů je oboustranně předávána na pravidelných poradách, případně podle potřeby operativně informace předává ředitelka ústní formou při každodenním kontaktu s pracovníky školy. Dlouhodobé pokyny jsou předávány písemně. Pedagogické a provozní záležitosti jsou řešeny na poradách svolávaných ředitelkou školy. Na nich podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu a provozu školy. Pravidelně probíhají schůzky, na kterých mají pedagogové možnost vyjádřit své myšlenky, nápady, které obohatí třídní programy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

- **Vnější informační systém:**

Informace rodičům jsou předávány formou informačních schůzek a konzultačních hodin. O dění v MŠ se rodiče dovídají také z nástěnek a webových stránek školy.

- **Záměry MŠ:**

spolupráce všech zaměstnanců školy

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí zaměstnanci pracují v dlouhodobém pracovním poměru s předepsanou odbornou kvalifikací.

Vedoucí školní jídelny zajišťuje provoz a organizaci školní jídelny.

Pedagogové svou práci vykonávají na základě vymezených pravidel, vycházejících z vnitřních předpisů, společně sestavených dokumentů a plánů. Jejich denní práce vychází z tvorby ŠVP, TVP, vedou záznamy o dětech, diagnostikují, provádějí evaluace se ZV, hodnocení. Dále organizují společné akce, doplňkové programy, besídky.

V mateřské škole o děti pečují celkem 8 plně kvalifikovaných učitelek na plný úvazek a 5 provozních zaměstnanců.

Rozvržení přímé vzdělávací práce je účelně stanoveno tak, aby umožňovalo společné působení učitelek na třídě při náročnější organizaci činností ve třídách, dále pak při exponovaných činnostech, jako je pobyt venku, polední stolování a příprava na odpočinek.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro profesionalizaci pracovního týmu. Učitelky včetně ředitelky se aktivně účastní vzdělávacích akcí dle plánu dalšího vzdělávání. Sebevzdělávání je umožněno dle nabídky různých akreditovaných společností s možností svobodné volby při výběru přednášek či

seminářů. Pedagogům je doporučováno zaměřit se na takové odborné semináře, které posílí jejich odborný růst. Dále se mohou odborně vzdělávat na základě dostupné odborné literatury. Na pedagogických radách většinou 1x měsíčně se zabýváme aktuálními otázkami předškolního vzdělávání a plánováním další činnosti naší školy. Veškeré informace, vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic předává zaměstnancům ředitelka nebo vedoucí zaměstnanci včas na poradách.

Po odborné a organizační stránce je škola řízená ředitelkou školy. Jako poradní orgán spolupracuje s ředitelkou školy pedagogická rada. Některé záležitosti ekonomického charakteru má ve své kompetenci hospodárka školy.

Metodická práce ředitelky školy je zaměřena především na plánování a organizaci výchovně vzdělávacích činností, na sledování kvality práce pedagogů, zda je předškolní vzdělávání v souladu s pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a v souladu s ŠVP PV a RVP PV.

Kontrolní a hospitační činnost je prováděná dle plánů. Hospitační činnost je prováděná podle plánu hospitací, ale i každodenním kontaktem s dětmi a pedagogy. Kontrola provozních pracovníků probíhá spíše neformálním způsobem při každodenním osobním kontaktu. Pro speciální služby se škola obrací k příslušným odborníkům, spolupracuje především s PPP a SPC.

Záměry MŠ:

- motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání
- využít specializace jednotlivých pracovníků
- podporovat týmovou spolupráci

3.7. Spoluúčast rodičů (zákonných zástupců)

Zákonní zástupci nebo osoby jimi pověřené předávají dítě v mateřské škole učitelce a taktéž je přebírají. V případě dohody o individuální délce pobytu dítěte v MŠ je samostatně dohodnut i způsob předávání a přebírání s ohledem na vzdělávání.

Mezi pedagogem a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Je vítán zájem zákonných zástupců dítěte o cíle, zaměření, formy a obsah vzdělávání. Rodiče mohou denně spolupracovat s učitelkami na třídě a být tak informováni o průběhu pobytu dítěte v mateřské škole, jeho rozvoji a učení, aktivitách a organizacích.

Naše mateřská škola nabízí rodičům účast na programech školy i mimo ní. Děti naší MŠ navštěvují během roku divadla a kulturní akce, chodí na exkurze k policii ČR, včelařům aj. Dle zájmu rodičů se děti účastní plaveckého výcviku. Ve spolupráci s rodiči pořádáme vánoční besídku s rodiči, karneval, vystoupení dětí ke Dni matek, Den dětí a rozloučení se školáky. Spolupracujeme se základní školou, kde děti navštěvují tělocvičnu ve škole a seznamují se s prostředím školy.

Zapojili jsme se do ekologického projektu sběru plastových lahví. Jsme součástí sítě mateřských škol Začít spolu, školou spolupracující se společností Mensa.. Podporujeme zdravý životní styl dětí s projektem Cepík, Zdraví na talíři.

Pedagogové a ostatní pracovníci jednají ohleduplně a taktně, chrání soukromí rodiny, neposkytují informace o dítěti nepovolaným osobám.

Záměry MŠ:

- Organizování společných akcí pro rodiče a děti
- Hledat nové formy spolupráce s rodinou a dalšími sociálními partnery

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon a vyhlášky o mateřských školách č.14/2005 ve znění pozdějších předpisů.

- ✓ **třída Štěňátka** (26 dětí) heterogenní uspořádání mladších dětí
- ✓ **třída Koťátka** (26 dětí) heterogenní uspořádání mladších dětí
- ✓ **třída Ježečci** (26 dětí) heterogenní uspořádání starší dětí
- ✓ **třída Medvídci** (26 dětí) heterogenní uspořádání starší dětí

4.1.Vnitřní uspořádání školy a tříd

Vnitřní uspořádání školy a tříd je řešeno tak, aby co nejlépe vyhovovalo individuálním potřebám dětí. Všechny třídy jsou smíšené. Umístění dětí do jednotlivých tříd je prováděno ředitelkou školy tak, aby třídy byly vyvážené. Zároveň však přihlíží také k požadavkům a přání rodičů (sourozenci, kamarádi).

Žádná třída nemá specifické zaměření, všechny třídy pracují podle stejného programu. Při hodnocení práce tak můžeme pozorovat a srovnávat výsledky jednotlivých tříd. Vzájemně si můžeme předávat zkušenosti a nápady dětí i učitelek. Ve vstupním vestibulu je umístěná hlavní nástěnka, na které najdete veškeré informace o dění ve školce. V přízemí se nachází šatny pro všechny třídy. Prostorové uspořádání školy je vytvořeno tak, aby vyhovovalo skupinovému i individuálnímu činnosti s dětmi. Každá třída se skládá ze dvou místností. Jedna místnost, která je vybavena stolkou slouží zároveň jako jídelna, druhá místnost- herna, slouží také k odpočinku dětí. Třídy jsou uspořádány do center aktivit - koutků tak, aby byly vytvořeny podmínky pro individuální i skupinové činnosti dětí v programu Začít spolu. Centra aktivit jsou pro lepší orientaci označena. Hračky a pomůcky jsou v koutcích umístěny tak, aby byly dětem dostupné, mohly si je samostatně brát i ukládat. Prostředí třídy je upraveno tak, aby se děti mohly podílet na výzdobě třídy a jejich práce mohli shlédnout i rodiče.

Děti se scházejí do 7 hodin v jedné třídě, potom odcházejí se svou paní učitelkou do kmenové třídy. Po 16, 00 hodině se děti schází opět v jedné třídě, kde je konečná služba do 17,00 hodin.

4.2. Organizace vzdělávání na třídách

Provozní doba je **od 6.30 – do 17.00**

Na třídě pracují dvě učitelky podle třídních vzdělávacích programů. Práce učitelek se překrývá v době od 9.00 do 12.30. Rozvržení pracovní doby je součástí ročního plánu školy. Učitelky společně pracují s dětmi na plnění úkolů třídního plánu. Pro celou školu platí jednotlivá pravidla i režimové momenty pro lepší zastupitelnost pracovníků.

4.3. Přijímání dětí do MŠ Pastelka

Do třídy mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 2 do 6 let (při odkladu povinné školní docházky až do 7 let). Přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. O způsobu a podmínkách přijímacího řízení do MŠ jsou rodiče předem informováni na www stránkách školy. Zápis je prováděn v měsíci květnu. Rodiče jsou u zápisu seznámeni s kritérii, podle kterých ředitelka postupuje při přijímání dětí do MŠ ve správním řízení. Nejpozději do 30 dnů po zápisu jsou rodiče vyrozuměni o přijetí, či nepřijetí dítěte zveřejněním seznamu přijatých dětí. Pokud není naplněná kapacita školy, jsou děti přijímány v průběhu celého roku.

4.4. Adaptační proces

Při zahájení docházky dítěte do MŠ nabízíme rodičům individuální adaptační režim, na kterém se dohodnou s ředitelkou školy při přijetí dítěte. Začátek docházky do školy je pro dítě velkou změnou a přináší s sebou spoustu pocitů a zážitků, se kterými se musí malý školáček vyrovnat.

- Při nástupu mohou rodiče zůstat s dítětem ve třídě, budou mu oporou a dají mu pocit bezpečí, na délce pobytu se domluví s třídní učitelkou.
- Pokud to lze, volí rodiče z počátku kratší pobyt dítěte v MŠ
- Rodiče můžou dát dítěti do školky oblíbenou hračku.
- Rodiče komunikují co nejvíce s učitelkou. Stává se, že po ranním pláči si pak dítě celý den spokojeně hraje.
- Před nástupem dítěte do MŠ seznamujeme rodiče s Desaterem před nástupem do MŠ.

Přejeme si, aby rodiče měli pocit klidu a jistoty, že je o jejich dítě dobře postaráno. Přejeme si, aby mezi rodiči a pedagogy byla oboustranná důvěra a otevřenost.

4.5. Nadstandartní aktivity

Nabídka nadstandartních aktivit se může každoročně měnit podle kreativity pedagogického sboru a zájmu ze strany dětí. Vzdělávací nabídka bude vždy doplněna specificky zaměřenými projekty a dalšími aktivitami jako jsou například:

Práce v keramické dílně, plavecký výcvik, lyžování, celoroční saunování, baby klub Alíček. Projekty „Maminko, přečti mi pohádku“, „Tati, pojď si se mnou hrát“, „Co umí naše maminky, babičky“, „Malí zahradníci“, „Měsíc školních zahrad“

Tato nabídka má u dětí rozvíjet a prohlubovat jejich schopnosti, dovednosti a vědomosti v oblasti, která je jim blízká, která je zajímavá. Může odhalit i mimořádné nadání dítěte. Výsledkem této činnosti je u dětí pocit nadšení, spokojenosti a štěstí.

Tuto nabídku podle organizačních schopností MŠ mohou využít všechny děti MŠ nebo jen děti z jedné třídy, ale také jednotlivci z různých tříd. Žádná z těchto aktivit nesmí však být důvodem omezování hlavní vzdělávací nabídky, která je obsahem ŠVP.

4.6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

RVP PV na základě kterého je ŠVP naší MŠ vytvořen vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Je základním východiskem i pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci k dosažení co největší samostatnosti a osvojení dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte.

V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami budeme postupovat podle podmínek RVP PV, stanovených zákonů, vyhlášek a dalších předpisů. V tomto případě budeme spolupracovat s rodiči, s PPP, SPC, lékaři a dalšími odborníky.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy, která pověří tř. učitelku sestavením PLPP a IVP a komunikací se zákonnými zástupci. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Stanovíme termín přípravy PLPP a tř. učitelka zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Dle individuálních speciálních potřeb dítěte budeme spolupracovat i s dalšími vzdělávacími institucemi. Vzdělávací obsah speciálně pedagogické péče přizpůsobíme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte (např. logopedická péče pro děti se závažnými poruchami řeči,)

Při vzdělávání dětí v naší MŠ vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které podporují vzdělávací schopnosti všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují využití všech schopností a dovedností a tím podporujeme a rozvíjíme i všechny projevy a známky nadání. Všechny projevy nadání umožňujeme dětem smysluplně uplatňovat a dle individuálních možností také dále rozvíjet. V případě velmi výrazných projevů mimořádného nadání, které vyžadují značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí zpracováváme PLPP a doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud toto zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte, doporučí vypracování IVP. Při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování postupujeme v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Záměry MŠ:

- Posílení personální podpory ve formě pedagogického asistenta

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte - touha po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly, egocentrické projevy – vymezování vůči ostatním, menší obratnost, neorientuje se v čase ani prostoru,... - výrazné rozdíly vývoje. Z důvodu silnější vazby na dospělou osobu je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti doby pobytu v MŠ, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem, stravování, pravidelný režim (pravidla a řád) pro pocit bezpečí...

Při práci s mladšími dětmi je nutné volit přiměřené metody a formy vzdělávání s ohledem na bezpečnost a možnosti každého dítěte, pracovat s menšími skupinami nebo individuálně, volit přiměřené činnosti a vzdělávací cíle se zapojením všech smyslů. Nejdůležitější je zajistit prostor pro volnou hru. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou – potřebují pravidelné rituály, vyžadují opakování činností, udrží jen krátkou pozornost, je proto nutné přizpůsobit organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a dovedností. Vzhledem k tomu, že malé děti jsou integrovány v heterogenních třídách, řídíme se následujícími podmínkami vzdělávání.

Hlavním cílem naší mateřské školy je u malých dětí uspokojit základní biologické potřeby (výživové, bezpečnostní a hygienické požadavky). Při výchovné práci vycházíme z individuálních potřeb každého dítěte. Uspořádání dne těchto dětí se snažíme maximálně uvolnit, snažíme se uspokojovat potřeby dítěte a jeho zájmy v přirozených činnostech. Snažíme se, aby dítě bylo aktivním účastníkem výchovné činnosti.

Integrace dětí do podmínek běžné mateřské školy má vedle nesporných pozitiv i svá rizika. Základním předpokladem toho, aby byla tato rizika vyloučena, popř. maximálně snížena, je stanovit, co v kterém konkrétním případě potřeby dítěte představují, jaké z nich vyplývají nároky na práci předškolního pedagoga a jaké podmínky je třeba v prostředí mateřské školy vytvořit.

Po dohodě s rodiči, pedagogy, SPC, pediatrem a dalšími odborníky je vždy plně v kompetenci ředitele školy rozhodnout o přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami k předškolnímu vzdělávání.

Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti s odkladem školní docházky. Jejich rozvoj probíhá podle doporučení PPP. Tam, kde je to potřebné a účelné, je pro jednotlivé děti vypracován individuální vzdělávací nebo stimulační program.

Záměry MŠ:

- Podpořit při větším počtu přijatých dvouletých dětí personální obsazení pozice chůvy.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka :

Děti - cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici.

V naší mateřské škole věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou je naší snahou uzpůsobit didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí tam, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. **Děti se seznamují s českým jazykem ve skupině s cílem zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.**

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do skupiny pro jazykovou přípravu můžeme zařadit jiné děti - cizince, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka využíváme Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Také máme rozpracovanou Metodiku pro práci s dětmi s odlišným mateřským jazykem.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1. Záměry naší mateřské školy

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání / RVP PV /. Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

5.2. Cíle naší mateřské školy

Cíle a obsah předškolního vzdělávání formulované RVP PV směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se a aktivně čelit problémům, které život přináší. Naše mateřská škola se snaží naplňovat tyto cíle a uvědomujeme si, že podmínkou pro zdárný vývoj jednice je upokojujání základních lidských /biologických i sociálních / hodnot.

Poslání, cíle a vize školy:

Z čeho vycházíme

- Ze zkušeností z dob dlouhodobé koncepce od roku 2005, kdy jsme spíše intuitivně směřovali k programu, který by vyhovoval širšímu spektru občanů a jejich zájmu o vzdělávání dětí v předškolním věku
- Z potřeb daného sídliště, kde se nachází velké množství rodin s malými dětmi
- Z programu školy, který byl uveden do života 2018, na základě zpracování dle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání
- Z platné legislativy, současného správního uspořádání státu, současných podmínek, možností a stavu školy
- Z upřednostnění vzdělávacího programu Začít spolu, který od roku 2005 postupně kvalitativně prohlubujeme, který nám připadá být nejvhodnější a nejefektivnější pro vzdělávání předškolních dětí i pro spolupráci s rodinou, jejichž výchovu doplňujeme.

• Poslání

Program Začít spolu je součástí mezinárodní vzdělávací sítě, jeho myšlenky svými východisky úzce korespondují se současnými požadavky na výchovu a vzdělávání, jsou v souladu i s požadavky formulovanými v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání a všestranně splňuje při jeho realizaci naše vize, poslání i cíle našeho školního programu Krok za krokem se dostaneš, kamkoliv potřebuješ.

Podle programu ZS, se kterým se ztotožňujeme, je koncipován náš školní vzdělávací program, vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě, jeho metodika a Kompetentní učitel 21. století, slouží pedagogické práci učitelů, i jako inspirativní podklad pro tvorbu třídních programů.

• Dlouhodobý cíl

Chceme být otevřenou školou rodičům i veřejnosti, nabízet spolupráci a komunikaci. Pro naplňování záměr školy budeme využívat didaktický styl v programu Začít spolu, který je založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dětí. Budeme uplatňovat integrovaný přístup a vzdělávání dětí realizovat na základě integrovaných bloků. Budeme uplatňovat moderní metody a formy práce. V naší škole využíváme především individuálního přístupu. Hojně využíváme motivace, stimulujeme vnitřní i vnější pochvalou.

• Vize

- Chceme být školou, která bude plnit přání i očekávání dětí, rodičů i společnosti
- Chceme, aby děti, které od nás budou odcházet, byly sebevědomé, uměly si říci svůj názor a obhájit ho, aby byly schopny úspěšného vstupu do základní školy, aby veškeré zkušenosti, které získaly v mateřské škole, zhodnotily a našly své uplatnění v další etapě života.

- **Cíle**

A/cíl – rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení vzhledem k jeho vývojovým specifikám

- podporovat tělesný rozvoj, zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řeč dítěte, cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu, proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

B/cíl – osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

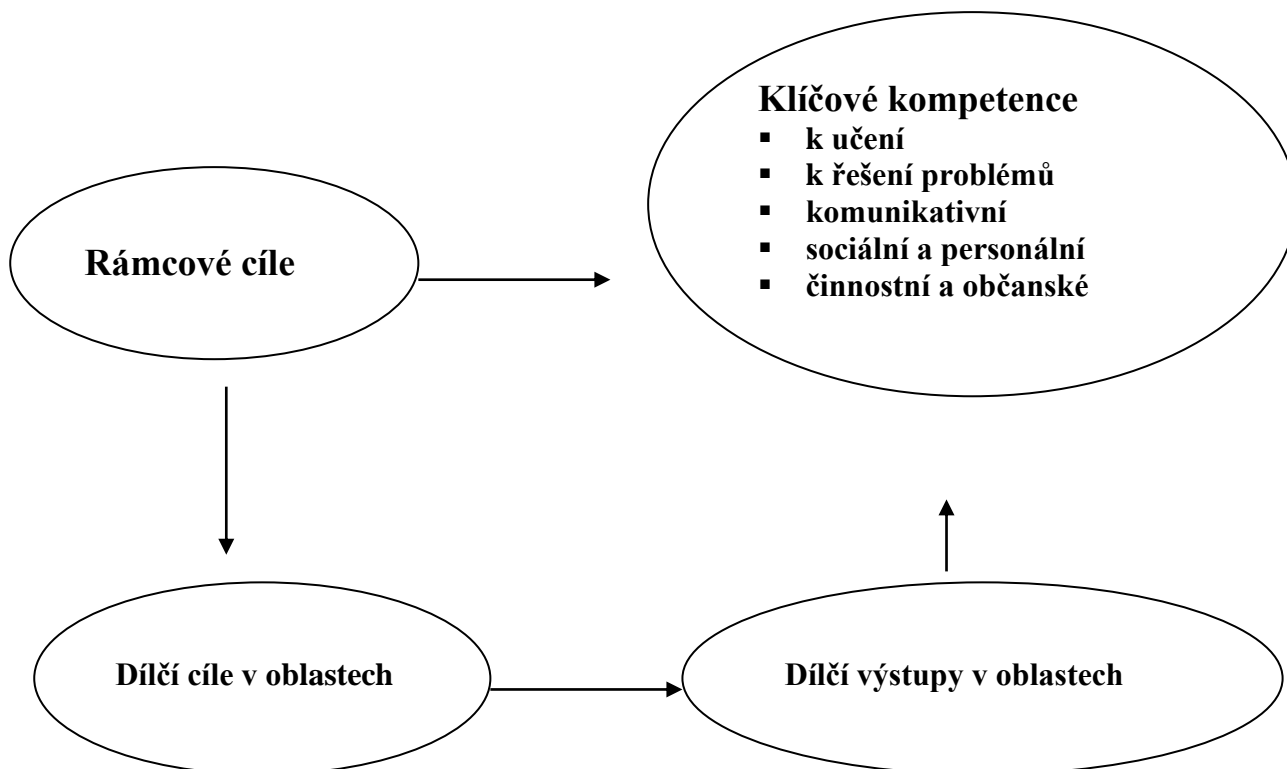
- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení

C/cíl – získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, působící na své okolí a to ve spolupráci s rodinnou výchovou, jíž jako instituce doplňujeme

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině / učit je spolupracovat, spoluzodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé /
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co dělá, odpovídá

Obecné – rámcové cíle školy, vyjadřují univerzální záměry školy, jsou vyjádřeny pomocí dílčích cílů, zpracovaných podle programu Začít spolu, směřují k dílčím výstupům – tj. klíčovým kompetencím. V této obecnosti jsme zajedno s RVP pro předškolní vzdělávání a na tomto základu je koncipován vlastní Školní vzdělávací program. Vlastní pedagogickou práci a vzdělávání předškolních dětí plánujeme podle programu Začít

spolu, který více než konkrétně odpovídá našim ambicím a možnostem v rámci personálního obsazení školy, vychází z potřeb pedagogů a také rodičů.

5.3. Formy a metody vzdělávací práce

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky /metodami a formami práce/, uplatňováním těchto zásad:

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí/
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až bude mít čas
- svým vzorem
- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škole

Hlavní cíle programu Začít spolu

- ✓ vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat
- ✓ učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je
- ✓ umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost
- ✓ být tvůrčí a mít představivost.
- ✓ sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí, ve kterém žijeme
- ✓ vytvářet si zdravé životní návyky

Hlavní záměry programu Začít spolu

- ✓ důraz na individuální přístup ke každému dítěti
- ✓ vedení dětí k samostatnému rozhodování – k volbě a odpovědnosti
- ✓ rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti v centrech aktivit a pozorování
- ✓ důraz na účast rodiny

Program ZS pomáhá dětem vytvářet vlastní porozumění

- **fyzikálnímu světu** – *prostřednictvím činností jako je měření, vážení, stavby z kostek, práce se dřevem, hry s pískem a vodou, využívání různých pracovních náčiní...*
- **sociálním a kulturním informacím** – *prostřednictvím her na domácnost, vaření, čtení příběhů, dramatické ztvárnění příběhů, účast na kulturních a společenských akcích a rozhovorů o nich...*
- **logice a matematice** – *měření, srovnávání, počítání, objevování ekvivalentů, logické uspořádání, řazení, třídění, klasifikace, cvičení pohotovosti v uvažování...*
- **vztahu mezi psaným a mluveným slovem** – *prostřednictvím častého kontaktu s knihami, písmeny, psanými názvy, předčítáním, zapisováním řečeného, vlastní psaní známého „ jména...“, popisy obrázků, přiřazování názvu ke kresbě, poslech pohádek, příběhů, vyjadřování vlastních pocitů, dokončování příběhů dle vlastní fantazie...*

Program ZS podporuje u dětí

- **fyzický rozvoj** – *chůze, běhy, skoky a poskoky, hody, lezení, základní gymnastické prvky, turistické a sezonní činnosti v přírodě, míčové aktivity, zvládání překážek a celkové posilování fyzické stránky dětí a hrubé motoriky...*
- **sociálně-emoční vývoj** – *prostřednictvím řešení sporů, názorů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemná tolerance, péče, úcta mezi dětmi i dospělými, iniciativní počátky, následování, sdílení o materiály a spolupráce s druhými...*
- **rozvoj inteligence** – *vede děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumávání do hloubky, k chápání dění na základě vlastní experimentování a objevování...*
- **rozvíví jazyk a matematicko-logické představy**

Program ZS poskytuje dětem

- dostatek času na prozkoumávání prostředí
- příležitost učit se mnoha způsoby s využitím nabídkové škály činností, podnětů, námětů, pokusů, objevů dle vlastního výběru...
- příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte s respektováním délky, rychlosti, podílu aktivity i pasivity...
- vystavení svých prací a účast na vzájemném oceňování a kladného hodnocení

Od roku 2002 byly pod záštitou mezinárodní Step by Step asociace Standardy programu (ISSA) formulovány požadavky na charakter programu orientovaného na dítě a kvalitu práce učitele.

„Kompetentní učitel 21. století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA“, dokument, který popisuje žádoucí kvalitu dobré práce učitele v oblastech výchovně vzdělávacího procesu.

- **Komunikace**

Komunikace mezi dospělými, ale také komunikace mezi vrstevníky hraje klíčovou úlohu při fyzickém, sociálním, emočním a kognitivním (rozumovém) rozvoji dítěte. Je zásadní pro poskytování průběžné podpory, pro výměnu a rozvoj znalostí, zkušeností a názorů. Vytváří se na spoluvytváření pocitu vlastní identity, pocitu sounáležitosti s komunitou a poznávání světa

Učitel vytváří příležitosti pro interaktivní zapojení dítěte, podporuje jejich učení a rozvoj svým příkladem, kdy modeluje partnerskou a efektivní komunikaci s ostatními dospělými. Smysluplná a zdvořilá výměna informací mezi všemi napomáhá utvářet komunikativní kompetenci.

- **Rodina a komunita**

Spolupráce mezi školou, rodinou a komunitou je významný faktor, podporující efektivitu vzdělávání dětí. Rodiny jsou primárními vychovateli svých dětí, mají na výchovu svých dětí největší vliv. Úkolem školy a učitelů je vytvořit podmínky pro fungování partnerského vztahu s rodiči dětí, navázat a pravidelně udržovat kontakt, nabízet rozmanité formy spolupráce, individualizovaný přístup uplatňovat jak k jejich dětem, tak k samotné rodině. Nabízí prostor pro výběr typu spolupráce, který vyhovuje jejich potřebám, možnostem, životnímu stylu.

- **Inkluze, rozmanitost a demokratické hodnoty**

Inkluzivní vzdělávání, tedy společné vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na jejich etnickou, náboženskou příslušnost a úroveň schopností, představuje jednu ze stěžejních východisek kvalitního vzdělávání. Všechny děti mají právo na rovný přístup ke vzdělávání, a demokratická společnost počítá s aktivní účastí všech svých členů. Inkluzivní vzdělávání učí děti toleranci a akceptaci individuálních rozdílů.

Úlohou učitele je zprostředkovávat poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Učitel rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu, toleranci, vede děti k chápání sociokulturní rozmanitosti

- **Hodnocení a plánování výuky**

Cyklus hodnocení a plánování směřuje k respektování jedinečnosti každého dítěte, zajišťuje dětem vzdělávání odpovídající potřebám, schopnostem a zájmům.

Na základě systematického pozorování i dalších strategií, vytváří učitel dlouhodobé i krátkodobé plány výchovy a vzdělávání, které zahrnují stanovené cíle, respektují individuální možnosti a potřeby dětí. Plány vychází z dosavadních znalostí, představ a zkušeností, respektují různorodost učebních stylů dětí a jejich schopností. Do cyklu se zapojují děti, rodiče a další odborníci

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

K aktivnímu a smysluplnému učení užívá učitel rozmanitých výchovně vzdělávacích strategií, promyšleně volené, řazené postupy, které směřující k utváření klíčových kompetencí u dětí. Ty jsou přiměřené vývojové úrovni dětí, podněcují individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci, při využívání výukového materiálu vybízí děti k vlastní volbě učebního přístupu, vychází vstřícně potřebám, zájmům, odlišnostem jednotlivce. Využívá nejrůznějších přiměřených aktivit, zážitků i materiálů, které umožňují dětem konstruovat, poznávat a chápat.

- **Učební prostředí**

Významně ovlivňuje kognitivní (rozumové), sociální a emoční chápání dítěte. Pečlivě zvažování, navrhování a uzpůsobování prostoru, zaručuje dětem bezpečný pohyb během skupinových a samostatných aktivit. Prostor i materiály jsou přizpůsobovány učitelem vzhledem k potřebám různých věkových skupin i jednotlivců. Sociální a emoční klima učebního prostředí se zakládá na podpoře demokratických hodnot – přijetí dětí coby aktivních účastníků, při stanovení jasných očekávání, vytváření pravidel a vyvozování důsledků.

Učitel posiluje schopnost samostatné volby a vytváří situace, kdy žáci mohou pracovat společně, střídát se, navzájem si pomáhat ve jménu pozitivního výsledku

- **Profesní rozvoj**

Představuje klíčovou součást procesu celoživotního vzdělávání. Zkušený učitel průběžně reflektuje, posuzuje a hodnotí efektivitu své práce, je si vědom svých silných a slabých stránek, plánuje další možná zlepšení, čímž pracuje systematicky na svém osobním rozvoji. Sleduje aktuální literaturu, využívá informační zdroje a semináře. Kooperativní přístup učitelů přináší prospěch dětem a zvyšuje kvalitu výuky i efektivitu práce.

Školní vzdělávací program vypracoval celý kolektiv školy a je v souladu s rámcovými cíli a klíčovými kompetencemi. Zásady, uplatňované principy, formy, metody naší práce vychází z toho, že se naše mateřská škola nachází v sídlištní zástavbě a, proto dbáme o pohodové, klidné, prostředí, kde jsou děti nadšeny učit se a poznávat svět kolem sebe, kde děti chtějí s námi hovořit o svých přáních, pocitech a zážitcích. Snažíme se být pro děti partnerem, kterého děti přijmou mezi sebe do světa, který budeme společně vytvářet. S dětmi vytvoříme svět, kde ještě platí, že ten, kdo ubližuje ostatním má být potrestán a ten kdo potřebuje pomoc si o ni může kdykoliv říct a ví, že se najde někdo, kdo mu podá pomocnou ruku. Do světa, kde si vážíme věci, pečujeme o ně a radujeme se ze všedních maličkostí. Hledáme inspiraci v přírodě a nestačíme se divit, kolik je tu zajímavých věcí k prozkoumání. Důležité je, že u nás platí neviditelný řád, který společně nejen vytváříme, ale hlavně podle něj žijeme, což není tak málo.

Jedním z pravidel tohoto řádu je : ráno se společně uvítat, podívat se do očí a popřát si dobrý den.

Co v rámci programu školy nabízíme?

- částečně smíšené třídy, důraz na samostatnost, vedení ke spolupráci a toleranci, ne soupeřivost
- volný přístup rodičů do tříd, adaptační postup
- základní logopedickou péči na každé třídě (logopedický preventista)
- individuální plán péče o děti s odkladem školní docházky
- program pro předškolní děti a jejich plynulý přechod do ZŠ
- návštěvy divadel, kin a muzeí, školní výlety
- keramický kroužek, saunování v MŠ, předplavecká průprava, lyžování, Hrátky se slovíčky
- společné oslavy narozenin
- oslavy svátků Vánoce, Velikonoce – dílničky s rodiči
- oslava MDD, rozloučení s předškoláky a jiné aktivity dle zájmu dětí a rodičů

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrované bloky

IB Kamarádi

IB je určen pro adaptační období. Jeho záměrem je usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy a sjednocení kolektivu po prázdninách. Zaměříme se na navazování kontaktů mezi dětmi a rozvíjení komunikativních dovedností. Seznámíme se s rituály, uspořádáním dne, společně si vytvoříme základní pravidla vzájemných vztahů, chování, komunikace a bezpečnosti. Budeme objevovat nové hračky, hry, knihy a vše, co nás bude zajímat. Postupně si prohlédneme celou školku, seznámíme se se zaměstnanci, pohrajeme si na zahradě a projdeme se po nejbližším okolí.

Hlavní cíle:

1. Získání relativní citové samostatnosti
2. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
3. Osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů
4. Seznamování a vytváření pravidel chování ve vztahu k druhému, prosociálního chování
5. Vytváření základů hygienických návyků a praktických dovedností

6. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní bez jejich pomoci
- Adaptovat se na život v MŠ, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí i jeho běžných proměn
- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- Začlenit se do třídy, zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Zvládnout jednoduchou sebeobsluhu a základní hygienické návyky
- Udržovat pořádek ve třídě, vědět co kam patří, dodržovat pravidla her
- Na základě společných prožitků a zkušeností vytvořit základní pravidla soužití, znázornit je grafickým způsobem pomocí piktogramů, vnímat je a respektovat
- Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Orientovat se a bezpečně se pohybovat v prostředí MŠ, na školní zahradě a v blízkém okolí

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci / aktivity přibližující pravidla vzájemného styku / spontánní hra / společné diskuse, individuální rozhovory / hry a činnosti navozující radost a pohodu - hudební, jazykové, pohybové/ činnosti na poznávání prostředí MŠ, jejího okolí a obce - orientace / poučení o bezpečnosti / aktivity podporující sblížení dětí, prosociální hry / rozvíjení spolupráce dětí / jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – hygiena, oblékání, stolování, úklid / komunitní kruh - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, přivítání, pozdrav / vytváření pravidel / hodnocení činností

Rizika:

Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí, osobnímu tempu, potřebě pohybu....

Příliš mnoho pravidel, pravidla vytvářet postupně s dětmi.

2. IB Pomoc

Tento IB je zaměřen na poznávání podzimní přírody a světa zvířat. Budeme pozorovat počasí a změny v přírodě, keře a stromy, tvary a barvy listů. Vypravíme se do okolní přírody, kde budeme sbírat přírodniny a hrát si s nimi. Seznámíme se s ekosystémem lesa a s jeho obyvateli. Budeme si povídat o tom, proč se zvířata ukládají k zimnímu spánku, čím se živí a jak jim můžeme pomáhat.

Hlavní cíle:

1. Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé motoriky a jemné motoriky
2. Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování

3. Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
4. Vnímat základní hodnoty společnosti - vést děti k potřebě chránit a pomáhat
5. Vytváření základního povědomí o přírodním prostředí a jeho proměnách
6. Rozvoj jazykových a komunikativních dovedností
7. Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- Probouzet v dětech potřebu pobývat v přírodě, vytvářet si k ní pozitivní vztah
- Osvojit si základní poznatky o přírodě v podzimním období, vnímat změny, počasí
- Seznámit se s ekosystémem les
- Poznávat a pojmenovávat přírodniny, sbírat je, vnímat smysly jejich barvy, tvary, estetickou stránku, manipulovat s nimi, využívat je k tvoření
- Záměrně pozorovat, zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité - odhalovat podstatné znaky, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů, jevů
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem, chránit okolní přírodu, pomáhat pečovat o živé tvory
- Zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků a vyjádřit své prožitky
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynu
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, pohyb v různém prostředí
- Učit se nová slova, aktivně je využívat, utvořit jednoduchý rým
- Chápat základní číselné a matematické pojmy a souvislosti a prakticky je využívat

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Přirozené i zprostředkované pozorování okolní přírody, lesa, stromů, jejich plodů, zvířat / hledání rozdílů, společných znaků / sběr přírodnin, hry a experimentování s nimi / třídění, porovnávání, počítání, skládání / skupinové práce, výtvarné a pracovní činnosti / prohlížení knih, encyklopedií / rozhovory nad obrázky / smyslové, námětové a konstruktivní hry / hudební a pohybové hry, dramatické činnosti a pohybové improvizace k tématu / Četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením / pracovní činnosti na zahradě

Rizika:

Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti

Nedostatek spontánních pohybových aktivit a volné hry dětí

3. IB Zdraví

Záměrem IB je vytváření návyků a dovedností zdravého způsobu života. Děti si budou osvojovat poznatky o svém těle a jeho zdraví, psychické pohodě, o pohybových činnostech a jejich významu. Zaměříme se na význam ovoce a zeleniny pro zdraví. Budeme si povídat o tom, co našemu tělu prospívá a co naopak škodí, kdo a co nám pomůže, když jsme nemocní.

Hlavní cíle:

1. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech,
2. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
3. Vytváření zdravých životních návyků jako základ zdravého životního stylu
4. Rozvoj smyslového vnímání, vytváření základů pro práci s informacemi
5. Rozvoj schopnosti sebeovládání
6. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
7. Seznamování se světem lidí, osvojovat si poznatky o různých povoláních

Očekávané výstupy:

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát jejich funkci
- Mít povědomí o významu péče o tělo (hygiena, zdravá výživa, pitný režim, pohyb)
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, zdravé potraviny, ovoce, zelenina
- Zachovávat správné držení těla
- Vědomě využívat všech smyslů, rozlišovat chutě, vůně, tvary
- Mít povědomí o ochraně osobního zdraví a bezpečí, uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může setkat ve svém okolí, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit, kde hledat či přivolat pomoc
- Seznámit se s povoláními, která jsou pro nás důležitá v oblasti zdraví
- Rozhodovat o svých činnostech
- Chovat se tak, aby dítě neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Uplatňovat své potřeby a přání s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla / příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, a vytváření zdravých životních návyků / pohybové a relaxační činnosti / zdravotně zaměřené činnosti – dechová relaxační cvičení / hry zaměřené na poznávání a rozlišování povolání – lékař, zdravotní sestra / přirozené pozorování práce na zahradách / smyslové hry / zkoumání a poznávání ovoce, zeleniny, jejich význam pro zdraví / praktické pokusy a zkoumání pomocí lupy, experimentování / práce s obrazovým materiálem, s knihou a encyklopedií

Rizika:

Nedostatečný respekt k rozdílným tělesným předpokladům a pohybovým možnostem dětí
Zahlcování informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

4. IB Radost

Období adventu je stvořené k rozvíjení citových vztahů k rodině, přátelům a okolí. Budeme se těšit na Mikuláše, vánoční svátky, seznámíme se s tradicemi a zvyky tohoto období – budeme zpívat koledy, péct vánoční cukroví, vyzdobíme si vánočně třídu. Budeme přemýšlet, jak můžeme udělat radost našim nejbližším. Naším důležitým cílem bude dovést děti k uvědomění si toho, že obdarovat je ten nejkrásnější dar a radovat se můžeme i z maličkostí.

Hlavní cíle:

1. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti koordinace
2. Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
3. Rozvoj tvořivosti a tvořivého sebevyjádření
4. Rozvíjení schopností umět vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky, ovládat emoce
5. Vytváření prosociálních postojů - citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost, vzájemná pomoc
6. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, tradicím
7. Rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- Koordinovat lokomoci, další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Porozumět slyšenému, sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Chápat slovní vtíp a humor, domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, sledovat se zájmem, říci co je zajímavé
- Uvědomovat i příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Prožívat dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Vyjadřovat se pomocí hudebních činností, zvládat dovednosti instrumentální
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických i ve slovních výpovědích k nim
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, rozdělit si úkol
- Zorganizovat hru
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství
- Vnímat co si druhý přeje, potřebuje, vycházet mu vstříc
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Výtvarné a hudební činnosti, HPH a PH s čertovskou a vánoční tematikou / přednes, recitace, dramatizace, zpěv / poslech čtených i vyprávěných příběhů s vánoční tematikou / divadlo / manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (ozdoby, dárky, zdobení)- obdarování / hry a činnosti na projevoování citů, na rozvoj sebekontroly, sebeovládání, ohleduplnosti

Rizika:

Málo příležitostí k samostatnému řečovému projevu dítěte a slabá motivace k němu
Nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte, komunikační zábrany
Nedostatek porozumění a ocenění dílčích úspěchů a úsilí. Nedostatek pohybového vyžití, nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti

5. IB Učení

Učení je hra a zábava. Pokud nám to počasí umožní, budeme zkoumat vlastnosti sněhu a ledu, užijeme si zimní radovánky a sporty a budeme při tom myslet na bezpečnost. Zjistíme, jak se žije tam, kde je sníh a led po celý rok. Nezapomeneme na volně žijící zvířata a péči o ně během zimního období. Někteří naši kamarádi půjdou brzy do školy. Půjdeme se společně podívat, jak to ve škole vypadá. Co školák potřebuje umět a znát? Při hře na školu si všechno procvičíme.

Hlavní cíle:

1. Osvojení si věku přiměřených dovedností, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace
2. Rozvoj řečových dovedností, osvojovat si dovednosti předcházející čtení a psaní
3. Rozvoj paměti a pozornosti
4. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, rozvoj zájmu o učení
5. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
6. Vytváření základů pro práci s informacemi
7. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě

Očekávané výstupy:

- Zvládnout sebeobslužné dovednosti, pohybovat se bezpečně na sněhu a ledu
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Sluchově rozlišovat začáteční slabiky, hlásky, délku tónů
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova, své jméno
- Sledovat očima zleva doprava
- Vyvinout volní úsilí, záměrně se soustředit na činnost a její dokončení, udržet pozornost
- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, rozhodovat o svých činnostech
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, experimentovat, předkládat nápady
- Přijímat osobní ocenění i svůj případný neúspěch, učit se hodnotit své pokroky

- Uvědomovat si své možnosti a limity, silné a slabé stránky
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Projevovat zájem o knihy, využívat knihy, obrazový materiál a média jako zdroj informací
- Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pestrý – zima v přírodě

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Manipulační činnosti a úkony s materiálem, náčiním, nástroji a jejich praktické použití / hry a experimenty s věcmi / pokusy a hry s vodou, sněhem, ledem / rozlišování zvuků / činnosti na seznamování s číselnými a matematickými pojmy / činnosti na poznávání a grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen při hře na školu / aktivity podporující sebepoznání, kamarádství, vzájemnou pomoc a spolupráci / společenské hry / stavby ze sněhu, pohyb na sněhu a ledu, zimní sporty / příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů / práce s obrazovým materiálem, s knihou a encyklopedií / hry na cvičení různých forem paměti / aktivity podporující sebepoznání, kamarádství, vzájemnou pomoc a spolupráci

Rizika:

Nedostatečná motivace k činnostem, jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností
Nedostatečný respekt k individuálním potřebám a mentálnímu věku dětí

6. IB Fantazie

Období určené pohádkám. Pohádky pomáhají dětem pochopit dobro, zlo, kamarádství, spolupráci, trpělivost a mnoho dalších vlastností, které děti potřebují poznat a pochopit. Budeme si na pohádky hrát, kreslit je a vymýšlet. Budeme rozvíjet fantazii a představivost, a také poznávat rozdíl mezi fantazií a realitou. K pohádkám patří pohádkové postavy, masky a karneval.

Hlavní cíle:

1. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností
2. Rozvoj mluvního projevu a souvislého vyjadřování
3. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
4. Rozvoj a kultivace tvořivosti a fantazie
5. Rozvoj a kultivace estetického vnímání, cítění a prožívání
6. Vytváření povědomí o lidských morálních hodnotách
7. Vytváření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Očekávané výstupy:

- Koordinovat pohyby, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s rytmem, hudbou, se zpěvem
- Projevovat zájem o knihy, chovat se k nim šetrně, poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- Sledovat pozorně příběh, pohádku, vyprávět podle obrázků
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Poznávat a rozlišovat charakter postav, hodnotit chování
- Vnímat umělecké a kulturní podněty,
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Zachytit a vyjádřit své představy a fantazii slovně, výtvarně, pomocí hudby, pohybovou, hudebně pohybovou nebo dramatickou improvizací
- Poznávat a vymýšlet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Prohlížení a „čtení“ pohádkových knížek / hry se slovy, slovní hádanky, vyprávění příběhů, podle skutečnosti, obrázků či fantazie / hudební a hudebně pohybové hry a činnosti / dramatizace / skupinová konverzace / tvůrčí a dramatické aktivity podporující představivost, tvořivost a fantazii / aktivity a hry na poznávání lidských vlastností a mravních hodnot / setkávání se s literárním, výtvarným uměním mimo MŠ - knihovna, divadlo, výstavy, karneval, masopust

Rizika:

Málo nebo příliš rozmanitá nabídka činností, přítomnost nevhodných podnětů. Omezený prostor k uplatnění vlastní fantazie a představivosti, nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností.

Nezdravá soutěživost.

7. IB Pozorování

IB je zaměřen na období jara. Jak se pozná, že už je jaro? Budeme pozorovat přírodu, stromy a květiny, vnímat změny v probouzející se přírodě. Budeme zjišťovat, co potřebují rostliny k růstu. Seznámíme se s domácími zvířaty, jejich mláďaty, s ptáky a hmyzem. Budeme hledat odpovědi na otázky týkající se jejich života, vzhledu, vztahu k člověku. Budeme dělat pokusy s vodou a hrát si s barvami. Společně budeme prožívat radost z oslav jarních svátků a seznámíme se s velikonočními zvyky (Morena, Velikonoce).

Hlavní cíle:

1. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
2. Rozvoj a kultivace smyslového vnímání, pozornosti, pozorování, paměti
3. Rozvoj kooperativních dovedností
4. Seznamování se světem kultury a umění - tradice a lidové zvyky
5. Rozvoj společenského i estetického vkusu
6. Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy:

- Poznat a pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje, přemýšlet, vyjádřit své úvahy
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý

- Všimát si změn a dění v nejbližším okolí, záměrně pozorovat
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o pomůcky, rozdělit si úkol
- Obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat názor ostatních,
- Spolupracovat s ostatními, domluvit se na společném řešení
- Chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase - včera, dnes, jaro
- Chápat základní matematické pojmy, více, méně, stejně první, poslední
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, drobnými nástroji, pracovními pomůckami
- Seznámit se s velikonočními tradicemi u nás i v jiných zemích
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Manipulační činnosti s materiálem, pomůckami a nástroji / záměrné pozorování, pokusy a experimenty s přírodním materiálem - rychlení větviček, setí semínek / pojmenování charakteristických znaků / kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách – velikonoční tvoření / přednes, recitace, dramatizace, zpěv -velikonoční zvyky a tradice / činnosti na poznávání časových pojmů

Rizika:

Spěch, nervozita, omezování možností dítěte dokončit činnost v individuálním tempu. Nedostatek příležitostí a podnětů vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

8. IB Ochrana

IB je zaměřen na poznávání jarní přírody a ochranu životního prostředí. Všechny živé organismy na Zemi potřebují čistý vzduch, vodu a půdu. Rostliny, lidé i zvířata jsou závislí na Zemi i na sobě navzájem. Budeme si všimát pořádku či nepořádku kolem sebe i v okolní přírodě a zjišťovat jak se můžeme o pěkné prostředí zasloužit i my sami. Povíme si o naší planetě Zemi a o možnostech jak ji chránit, aby byla stále čistá, zdravá a krásná.

Chránit musíme i sami sebe. Potřebujeme vědět o nebezpečí kolem nás a jak se chovat a chránit v různých krizových situacích.

Hlavní cíle:

1. Vytváření zdravých životních návyků jako základ zdravého životního stylu
2. Rozvoj a kultivace mravního cítění, vnímání a prožívání
3. Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
4. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
5. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
6. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání činností v péči o okolí
7. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro ně smysluplné
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si možnosti ochrany
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, chránit přírodu
- Rozlišovat aktivity, které mohou okolní prostředí poškozovat, či podporovat
- Chovat se tak, aby v běžných situacích neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou i ostatních
- Spoluvytvářet pohodu prostředí, starat se o rostliny, učit se nakládat s odpady
- Vědomě využívat smyslů, všimnout si nového, změněného, chybějícího
- Odhalovat podstatné znaky, podoby, rozdíly, charakteristické rysy
- Vyjadřovat své myšlenky, nápady, pocity, umět říci ne, v situacích, které to vyžadují
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, odmítnout nepříjemnou komunikaci
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc
- Vést rozhovor, naslouchat druhým, sledovat obsah, ptát se, hledat společná řešení, vyjednávat
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování – ubližování, lhostejnost

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Pozorování životního prostředí / poznávání ekosystému les, louka, řeka / smyslové hry / praktická manipulace s předměty, nástroji, jednoduché pracovní úkony / komentování zážitků a aktivit / kladení otázek, hledání odpovědí, společné diskuse nad problémem / ekologicky motivované hry / zkoumání vlastností materiálů papír, sklo, plasty / třídění / poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, manipulace s některými předměty, přírodní a povětrnostní vlivy) využívání praktických ukázek / hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Rizika:

Výběr a nabídka témat jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná
Převaha zprostředkovaného poznávání světa (obrazový materiál, film)
Nepřiměřené informace, či nepravdivé odpovědi na otázky dětí

9. IB Láska

Děti se seznamují se zrozením člověka a s péčí maminky o miminko. V této souvislosti poznávají důležitou roli matky v životě člověka, její city, trpělivost, ochotu a lásku. Prohlubujeme a upevňujeme citový vztah k rodině, úctu k mamince, tatínkovi, prarodičům. Připomeneme si jak důležité je soužití v rodině, jakou má rodina funkci, jak fungují vztahy, jakou kdo zastává roli. K tomu všemu patří i lidé. Lidé, kteří jsou neoddělitelnou součástí přírody a přírodního dění. Lidé, kteří umí nějaké řemeslo nebo mají profesi, důležitou pro život a vývoj člověka.

Hlavní cíle:

1. Osvojení si poznatků o těle a jeho vývoji
2. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
3. Rozvoj citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
4. Rozvoj schopností žít ve společenství a vnímat a přijímat uznávané hodnoty
5. Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
6. Rozvoj společenského i estetického vkusu
7. Vytváření aktivních postojů k životu

Očekávané výstupy:

- Osvojit si elementární poznatky o rodině, jednotlivých členech a jejich rolích
- Mít povědomí o těle o jeho vývoji, o narození, růstu těla a jeho proměnách
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě) svou roli
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- Přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- Utvořit si představu o pravidlech chování a společenských normách, a podle této představy se chovat
- Vyjadřovat se prostřednictvím HV a hudebně pohybových činností (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla, jeho vývoje / artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry / činnosti na poznávání časových pojmů, logické posloupnosti dějů / námětové hry na téma rodiny / samostatné vystupování, vyjadřování / každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování / příprava a realizace společných oslav - den Matek / tvůrčí činnosti slovesné, dramatické, hudebně pohybové

Rizika:

Nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky, hovořit o nich
Nedostatek podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, prožívání a vyjadřování

10. IB Objevování

IB umožňuje dětem objevování a zkoumání všeho, co je zajímavé. Můžeme cestovat různými dopravními prostředky za krásami naší země nebo se vypravit na cestu kolem světa a poznávat světa díly a cizí země s jejich lidmi, kulturou, zvířaty a zajímavostmi. Můžeme prozkoumat moře a

oceány, letět do vesmíru objevovat cizí planety, vydat se po stopách indiánů nebo se podívat do pravěku. V objevování budeme pokračovat i o prázdninách.

Hlavní cíle:

- 1) Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- 2) Rozvoj jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění
- 3) Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně prožívat
- 4) Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- 5) Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- 6) Rozvoj schopnosti sebeovládání, ovlivňovat vlastní situaci
- 7) Vytváření povědomí o širším přírodním a technickém prostředí

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat si své možnosti, své silné a slabé stránky
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Zvládat pohybové dovednosti v různém prostředí, zvládat překážky
- Zvládat házet a chytat míč, užívat různá náčiní, týmová práce
- Rozlišovat některé obrazné symboly, dopravní značky, piktogramy, rozumět jejich významu
- Chápat prostorové pojmy, dole, nahoře, nad, pod, vedle, vpravo, vlevo, atd.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek
- Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- Mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný

Klíčové kompetence: jednotlivě jsou konkrétně specifikovány v TVP

Vzdělávací nabídka:

Lokomoční pohybové činnosti - hod do dálky, skok do dálky, běh / grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, čísel, kreslení map / činnosti zaměřené na osvojování poznatků, práce s knihou, orientace v encyklopedii / záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší – fyzicky, dovednostmi, jazykem / hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, pomoci mu / aktivity seznamující děti se světem kultury, tradicemi- výstavy, tradice obce / výlety / hry a činnosti procvičující orientaci v prostoru a v rovině / hry a aktivity na téma dopravy

Rizika:

Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nedodržení bezpečnostních pravidel. Málo příležitosti vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně. Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním

6.1. Filosofie naší mateřské školy:

Krok za krokem se dostaneš, kamkoliv potřebuješ

Název ŠVP charakterizuje výchovně vzdělávací práci naší MŠ v programu Začít spolu - krok za krokem vedeme, provázíme a inspirujeme děti na cestě za poznáním, získáním schopností, znalostí a dovedností důležitých pro život.

ŠVP je sestaven tak, aby:

- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje
- přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech (biologické, psychologické, interpersonální, socio-kulturní a environmentální)

6.2. Dlouhodobý vzdělávací cíl a jeho záměr

Hlavní cíle a záměry MŠ:

1. Naplňovat cíle předškolního vzdělávání - dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých předpokladů získalo fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy zdravého sebevědomí a sebejistoty
2. Při výchovně vzdělávací práci být partnery rodičům, doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení

Vzdělávání v mateřské škole je cílevědomý plánovaný proces, v němž se prolínají spontánní a řízené aktivity. Proces vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, při všech činnostech a při všech situacích. Snažíme se o naplňování tří hlavních cílů předškolního vzdělávání:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení a poznání /podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, obratnost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč/.
- Osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost /svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice/.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí /rozvíjet a poznávat sama sebe, potřeba a zájmy, sebevědomí, sebedůvěra, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé/.

Plněním těchto cílů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí a naplňování čtyř pilířů vzdělání pro 21. století:

1. **Učit se poznávat** - poznávat svět kolem nás i v nás, dobře se orientovat, odhalovat smysl, vztahy, souvislosti, myslet kriticky, využívat informace, rozvoj osobnostního potenciálu – paměti, myšlení, estetického smyslu, fyzických vlastností a komunikačních dovedností
2. **Učit se jednat** – praktické a sociální dovednosti, vzájemná komunikace, spolupráce, vlastní tvůrčí aktivita a samostatnost, řešení problémových situací a přijetí následné zodpovědnosti za vlastní učení
3. **Učit se žít společně** - respektovat a uznávat druhé, tolerovat odlišnosti, pracovat v týmech a podílet se na činnostech
4. **Učit se být** - získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost, schopnost sebereflexe a sebeovládání, přijímání osobní odpovědnosti za své činy

6.3. Metody a formy vzdělávací práce

Aby se dítě mohlo rozvíjet a učit, musí se cítit spokojené, v bezpečí, mít uspokojeny své přirozené potřeby. Předškolní vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dítěte. V MŠ uplatňujeme metody a formy práce, které vycházejí z pozorování a respektování individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalostí jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Nabízíme prostředí podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, aby se v něm dítě cítilo bezpečně, radostně a spokojeně.

Prožitkové učení hrou - podporuje dětskou zvědavost, je založené na přímých zážitcích dětí

Tematické učení - vyhledávání témat, činností a příležitostí blízkých a srozumitelných dětem, umožňující získávat očekávané výstupy (kompetence) v reálných souvislostech a dokázat je prakticky využít

Kooperativní učení - založené na vzájemné spolupráci a učení, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, pomáhat si, radit, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

Situační učení - založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí

Praktické učení - zapojení všech smyslů

Spontánní sociální učení - založené na principu přirozené nápodoby

Uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte

Mezi vhodné specifické formy, které uplatňujeme v MŠ, patří:

Didakticky cílená činnost - přímo nebo nepřímo motivovaná, spontánní a záměrné učení

Řízené individuální činnosti

Komunitní kruh - rozhovor, beseda, vyprávění

Každodenní činnosti v centrech aktivit

Názorné - exkurze, výlety, pozorování

Experimentace

Práce s knihami, encyklopedie

7. EVULAČNÍ SYSTÉM MŠ

VNITŘNÍ EVALUACE	VNĚJŠÍ EVALUACE
• na úrovni tříd • na úrovni školy	• rodiče • zřizovatel • kontrolní orgány

7.1. Evaluace na úrovni tříd

Sledujeme:

- vztah učitele k dané třídě – kolektivu
- vztah učitele k dítěti
- sebehodnocení učitele
- vztah k rodičům - dotazníky
- vztah k ředitelce - na úrovni celé MŠ, závěry
- vztah k zaměstnancům a provozu MŠ - tým i jednotlivě

Využíváme metody a techniky:

- dotazníky
- evaluační diagnostické listy - vyhodnocujeme, zamýšlíme se dle stanovených hodnotících kritérií
- využíváme formy diskuse, rozhovor, pozorování, analýzy, SWOT, hospitace, vzájemné následky, porady, portfolia dětí, diagnostické listy

Využíváme zdroje informací:

- děti
- rodiče
- pedagogové
- provozní zaměstnanci
- zřizovatel
- spolupráce s logopedem
- psychologem
- poradnou
- dokumentace
- SPC
- vlastní postřehy a poznatky

Kdy evaluujeme, hodnotíme:

- operativně, dle potřeby
- plánovaně - stav třídy, individuální poznatky a potřeby dětí a dospělých v časových úsecích
- zpětně - vyhodnocením dosažených cílů a požadavků za období

Evaluujeme projevy chování a jednání dítěte, výsledky individuálních pokroků vzdělávání a rozvíjení dítěte vzhledem ke kompetencím. Učitelky pozorují a zapisují své poznatky do záznamů o dětech a vychází z nich při dalším plánování. Na konci IB, měsíčně – stručné písemné hodnocení. IB obsahuje pořádané akce, vzdělávací přínos, rizika, stručnou sebereflexi, plnění TVP. Portfolio dítěte - sledování výsledků vzdělávání. V průběhu měsíce září a října- sběr informací, kresba postavy, doplnění záznamu o dítěti. Během roku průběžná diagnostika dítěte a záznamy dle potřeb učitelky. Individuální práce s předškoláky. Druhý záznam se provádí do konce školního roku.

Výsledky ročního evaluačního plánu jsou podkladem pro zpracování Vlastního hodnocení školy.

7.2. Evaulace školy na úrovni školy

Evaluační plán školy a časový plán			
Oblasti evaluace:	Metody a techniky:	Časový harmonogram	Odpovědnost:
Co vyhodnocujeme:	Jak vyhodnocujeme:	Jak často:	Kdo vyhodnocuje: Podoba výstupu
1. Naplňování cílů ŠVP			
Jak se plní cíle, které si škola stanovila pro školní rok. Soulad s RVP	Plánování, akce Sběr materiálů, hodnocení učitelů	školy SWOT průběžně	SWOT PP+ŘMŠ

2. Podmínky vzdělávání			
Vytváření optimálních podmínek ke vzdělávání. Stanovení prioritní oblasti pro školní rok. Kritériem je úroveň vybavení pro kvalitní vyučování	Dotazník rodiče SWOT Dotazník pro PP Rozbor, schůzky tříd, sběr materiálů, foto	průběžně, dle potřeby 1 x ročně 1 x ročně 1 x ročně	rodiče PP + ŘMŠ PP PP + rodiče
3. Průběh vzdělávání			
Naplnění obsahu IB Metody práce s ohledem na potřeby dětí	Plánování, rozbor, foto, sebereflexe, hospitace	po skončení IB 2 x ročně	PP - zápis ŘMŠ - hospitace
4. Spolupráce s rodiči a vliv dalších osob na vzdělávání			
Zkvalitňování spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů, důvěra	Rozhovor, schůzky s rodiči, dotazník, akce školy, nástěnky, stránky školy	Po celý rok	ŘMŠ + PP SWOT
5. Výsledky vzdělávání			
Sledování pokroků dítěte vzhledem ke kompetencím, Aktivity školy	Pozorování, portfolio, dotazník, foto, rozhovor, pedagogické rady	na úrovni třídy	PP Portfolio
6. Personální oblast			

Efektivita organizace školy, pedagogické práce, DVPP, formy práce	Dotazníky, hospitace, kontrolní činnost, plány, porady	průběžně, plán hospitačí, dotazník 1xročně	ŘMŠ + PP SWOT
7. Ekonomická oblast a její vliv na vzdělávání			
Hospodaření školy, vyrovnaný rozpočet, kvalita dokumentace	Plán nákladů a výnosů, rozbor hospodaření, pedagogické rady, porady	čtvrtletně průběžně	ŘMŠ roční hodnocení Kontrolní orgány

Kritéria pro kontrolu a zpětnou vazbu

děti:

- denně slovně i písemně – podle potřeb pedagogů, ZV
- záznamové listy – průběžně
- 1. pol. + konec školního roku za celou třídu písemně úroveň třídy, výjimečnost, individuality, případné odklady, zájmové činnosti, účast na akcích a ostatní aktivity problémové děti, integrace, klady – zápory, návrhy

učitelka:

- k dětem – ZV, záznamy, poznámky, rozbor
- k rodičovské veřejnosti – diskuse, rozhovory, dialog
- sama sobě - forma dotazníků – písemně

rodiče:

- rozhovory, diskuse, dialog, konzultace
- schránka důvěry
- forma dotazníků 1x ročně na konec šk. roku

ředitelka:

- namátkové kontroly
- hospitace
- pozorování
- rozhovory
- diskuse
- analýzy – písemné zpracování daného období

7.4. Výroční zpráva školy

Výroční zprávu školy zpracovává ředitelka školy za období školního roku.

Struktura

- ✓ Naplňování cílů RVP, ŠVP
- ✓ Kvalita podmínek vzdělávání
- ✓ Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- ✓ Práce pedagogů včetně reflexe
- ✓ Výsledky vzdělávání

Pro pedagogické zaměstnance:

- dát dětem dostatek prostoru pro vyjádření svých pocitů, prožitků a dojmů
- nezahlcovat množstvím podnětů a informací, ale dát dětem prostor samostatně pracovat a myslet
- sledovat pedagoga, jakou pozornost věnuje řešení sporů a konfliktů mezi dětmi
- sledovat, jak pedagog navozuje situace pohody, klidu a relaxace bez zbytečného zatěžování dětí a neurotizování spěchem
- sledovat volbu činností pro děti, aby byly přiměřeně náročné daným věkovým skupinám
- podporovat děti v samostatnosti, používat dostatečně pochvalu a pozitivní hodnocení
- sledovat, jak pedagog komunikuje s dětmi - přímá, vstřícná, empatická a naslouchající komunikace
- volit vhodné činnosti, které nejsou v rozporu s bezpečností
- vhodná motivace pedagoga, umět vzbudit zájem dětí o danou činnost
- sledovat připravenost pedagoga na denní činnosti, připravenost a dostatek pomůcek, dostatečná nabídka činností
- vhodně a srozumitelně klást dětem otázky pro plnění daných požadavků a cílů
- sledovat, zda pedagog vyžaduje u dětí dodržování předem daných pravidel a jaké vyvozuje důsledky při jejich nedodržování
- úroveň hygienických a sebeobslužných činností dětí, jejich samostatnost
- přiměřená a vhodná nabídka činností pro postižené děti
- respektovat děti se zdravotním postižením a trpělivě k nim přistupovat při činnostech
- respektovat potřeby nových dětí, dát jim dostatek prostoru pro jejich adaptaci

Pro ostatní zaměstnance:

- dodržovat pracovní náplně, řád školy, pracovní dobu
- udržování čistoty, být nápomocný a nápavitý pro estetiku prostředí
- udržovat zahradu v esteticky vhodném a nezávadném stavu, hlásit závady, umět se organizačně i pracovní podílet na jejich odstranění

- podporovat svou přítomností duševní pohodu dětí, jejich spokojenost
- zapojit se do plnění cílů a požadavků daného školního i třídního RP
- být nápomocná a ochotná při plnění povinnosti nad rámec své pracovní náplně
- spolupracovat jednotně se všemi zaměstnanci, rodiči i dětmi v MŠ, ostatní veřejností
- kontrolovat práci firem v budově
- respektovat soukromí rodiny, informace o dětech nezveřejňovat - diskrétnost
- podílet se na aktivitách s dětmi
- dodržovat zásady zdravého životního stylu, nenutit do jídla, vhodně motivovat ochutnávky,
- podporovat pitný režim
- zachovávat správnou technologii pro přípravu jídel a nápojů
- poskytovat dětem plně hodnotnou a vyváženou stravu
- respektovat a umět komunikovat s rodiči
- napomáhat ke vzájemné důvěře na pracovišti
- nepodporovat pokrytectví a umět otevřeně řešit daný problém
- zachovávat mlčenlivost o osobních a vnitřních údajích na MŠ

Při spolupráci s rodiči:

- vytvářet vzájemnou důvěru, vstřícnost, respekt a pocit jistoty
- respektovat zájmy a požadavky rodičů, nacházet společnou cestu ve výchově a kompromis
- nabízet rodičům podílet se na programech v MŠ - vypomáhat, podávat včasné informace o dění v MŠ, podílet se na řešení problémů výchovných, organizačních i provozních
- vystavovat v prostorách MŠ všechno, co dítě v MŠ vytvoří
- včas rodiče upozornit přijatelnou formou na potíže a problémové situace
- zachovávat patřičnou mlčenlivost o vnitřních záležitostech a informacích o dítěti
- zajistit poradenství v otázce výchovy a vzdělávání